

anlægge en Vej i en Retning, der var hensigtsmæssig med Hensyn til et paatænkt System af Gader og Veie, som maaskee aldrig blev til Virkelighed, eller idetmindste kun blev det i en forandret Stikelse. Da nu Bygningsloven for Kjøbenhavn og Forstæder ikke forlangte Mere med Hensyn til Bygninger i Kjøbenhavns Omegn, end at Bandlebet skal være reguleret, og at der skal gaae en Vej af tilstrækkelig Brede og hensigtsmæssig Retning ud til den nærmeste offentlige Vej, har man ogsaa troet at kunne anfæe dette for tilstrækkeligt med Hensyn til Kjøbstæderne omkring i Landet. Jeg veed vel, at i den Lov, hvorved den nævnte Bygningslov udstrækkes til Frederiksberg og Hvidovre Sogne, er optaget den Bestemmelse, som Udvalget her foreslaaer at skulle udgaae, men uden at jeg vil paastaae, at den der er af Vigtighed, maa jeg dog bemærke, at den ganske vist neppe noget Sted vil kunne finde mere Anvendelse end netop paa det nævnte Sted, idet dette, saa at sige, er under Udskyfning, og der er gjort ganske anderledes Forarbejder til Anlæg af Gader og Veie der, end man kan tænke sig let ville blive gjort rundt omkring i Landet. Bestemmelsen om, at Belen skal have en hensigtsmæssig Retning, gaaer vistnok nærmest paa den omhandlede Bygning selv og dens Forhold til den nærmest tilstødende offentlige Vej, men den vil ogsaa kunne modvirke en med Hensyn til andre Forhold ligefrem paavisselig U hensigtsmæssighed. I § 21 omhandles Forholdet mellem Størrelsen af Bygningerne og af de Gaardsrum, der skulle lægges til dem; det er i Udvalget gjort gjældende, at saaledes som Forholdene ere omkring i Kjøbstæderne, ville de her indeholdte Bestemmelser ofte og i høj Grad være trykkende, og for at bøde Noget derpaa, uden dog at forandre de Bestemmelser, der vistnok i mange Henseender og paa mange Steder kunne være oveimaade hensigtsmæssige, har Udvalget troet, at det kunde indrømmes Communalbestyrelsen i særdeles paatrængende Tilfælde at give Dispensation i denne Henseende. Til samme Paragraph har Mindretallet stillet det Forslag, at Ordet „tor“ forandres til „maa“. I § 23 paabyder Udkastet, at der paa enhver Bygning skal være Tagtænder med nedløbende Rør, og

at dette ikke alene gjælder de Bygninger, der for Fremtiden opføres, men ogsaa de nuværende, dog saaledes, at Bestemmelsen for deres Bedkommende først træder i Kraft om 5 Aar. Udvalget har antaget, at denne Bestemmelse vilde være i høj Grad trykkende, naar den saaledes gjordes gjældende i hele sin Udstrækning omkring i Kjøbstæderne, hvor det nu ikke hører til det Sædvanlige, at saadanne Tagtænder findes, og har derfor stillet det Forslag, at Bestemmelsen kun skal være gjældende for Bygninger, som fremtidig opføres. Til § 24 er der af Rigsdagsmanden for Maribo Amts 3die Valgkreds (Varfod) stillet et Ændringsforslag, som retter Udtrykkene „Enhver saadan Kjælder skal være mindst 2 Alen over Jordsmønnet“ til „Enhver saadan Kjælder skal idetmindste have 2 Alens Højde over Jordsmønnet“. At der ogsaa i denne Paragraph staaer Ordet „tor“, som vel ifølge de foregaaende Afstemninger maa ombyttes med Ordet „maa“, er bleven overseet af de ærede Rigsdagsmænd, der have stillet tilsvarende Forslag med Hensyn til andre Paragrapher. Til § 25 har Mindretallet stillet et Ændringsforslag, som gaaer ud paa, at de sidste Ord „i Localet“ bortfalde, saaledes at der kun kommer til at staae, at der i Beboelsesleiligheder maae være „Vinduer, kunne give tilstrækkelig Lysning og Luft“, istedetfor, at der før stod „Lysning og Luft i Localet“.

Kraiberg: Det er ikke let muligt — idetmindste ikke for mig — at overveie denne Lov eller de fleste af dens enkelte Bestemmelser, uden at man maa spørge sig selv, hvorvidt Loven i det Hele eller dens enkelte Bestemmelser stride mod den kommunale Selvstændighed, eller ere skiftede til at fremme denne. Jeg havde ikke tænkt mig Muligheden af, at det skulde være nødvendigt at forklare, hvad der forstaaes ved communal Selvstændighed, og dog er det under denne Sags Behandling blevet yttret, at de, der tale for denne Selvstændighed, ganske synes at glemme Borgerne; jeg troer nu, at der ved Communer hverken kan forstaaes Grundstykker eller Bygninger, men at der derved maa forstaaes de Menneker, som paa en bestemt Plads ere forenede